

BELGISCHE SENAAAT**ZITTING 1986-1987**

28 OKTOBER 1986

1. Voorstel van wet strekkende om het bedrijfsrevisorat in te voeren in de instellingen van het gesubsidieerd onderwijs;
2. Voorstel van wet houdende wijziging van artikel 1 van de wet van 21 februari 1985 tot hervorming van het bedrijfsrevisorat

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
ECONOMISCHE AANGELEGENHEDEN
UITGEBRACHT DOOR DE HEER HOFMAN

De Commissie besluit de wetsvoorstellen van de heer de Wasseige c.s. [Gedr. St. nr. 59-1 (1985-1986)] en van de heren Lagasse en Lepaffe [Gedr. St. nr. 224-1 (1985-1986)] gelijktijdig te behandelen.

Deze twee wetsvoorstellen hebben beide een wijziging van de wet van 21 februari 1985 tot hervorming van het bedrijfsrevisorat op het oog.

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heren Hatry, voorzitter; Antoine, Boël, Bourgois, mevr. Buyse, de heren De Cooman, de Wasseige, Hotyat, Laverge, Nicolas, Op 't Eynde, Schellens, V. Van Eetvelt en Hofman, verslaggever.
2. Plaatsvervanger : de heer Pataer.
3. Andere senatoren : de heren Meyntjens en Vaes.

R. A 13378**Zie :****Gedr. St. van de Senaat :**

59 (1985-1986) : N° 1 : Voorstel van wet.

R. A 13538**Zie :****Gedr. St. van de Senaat :**

224 (1985-1986) : N° 1 : Voorstel van wet.

SENAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1986-1987**

28 OCTOBRE 1986

1. Proposition de loi visant à introduire le revisorat d'entreprise dans les institutions d'enseignement subventionné;
2. Proposition de loi modifiant l'article 1er de la loi du 21 février 1985 relative à la réforme du revisorat d'entreprise

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'ECONOMIE
PAR M. HOFMAN

La Commission décide de discuter, en même temps, les propositions de M. de Wasseige et consorts, [doc. 59-1 (1985-1986)] et de MM. Lagasse et Lepaffe, [doc. 224-1 (1985-1986)].

Ces deux propositions ont, en effet, le même objet, à savoir une modification de la loi du 21 février 1985 relative à la réforme du revisorat d'entreprise.

Ont participé aux travaux de la Commission :

1. Membres effectifs : MM. Hatry, président; Antoine, Boël, Bourgois, Mme Buyse, MM. De Cooman, de Wasseige, Hotyat, Laverge, Nicolas, Op 't Eynde, Schellens, V. Van Eetvelt et Hofman, rapporteur.
2. Membre suppléant : M. Pataer.
3. Autres sénateurs : MM. Meyntjens et Vaes.

R. A 13378**Voir :****Document du Sénat :**

59 (1985-1986) : N° 1 : Proposition de loi.

R. A 13538**Voir :****Document du Sénat :**

224 (1985-1986) : N° 1 : Proposition de loi.

INLEIDING

De wet van 21 februari 1985 tot hervorming van het bedrijfsrevisorat sluit de instellingen van het gesubsidieerd onderwijs uit van de toepassing van de wet.

De inrichtende machten beschikken thans over een grotere budgettaire autonomie; zij kunnen, onder andere, personeel aanstellen of ontslaan en zij voeren het beheer over de gezamenlijke rekeningen.

De indiener van het wetsvoorstel wijst op het onderscheid dat moet worden gemaakt tussen de taken van de verificateurs en die van de revisoren.

De verificateurs zijn rijksinspecteurs die uitsluitend belast zijn met de controle op het beheer van het overheidsgeld. Zij brengen verslag uit aan de Minister van Onderwijs en hebben geen enkele band met de ondernemingsraden.

Dat houdt in dat de werknemers die zitting hebben in de ondernemingsraad van deze instellingen, niet beschikken over het soort inlichtingen die werknemers in de ondernemingen wél krijgen.

Dit wetsvoorstel wil aan deze discriminatie een einde maken.

ALGEMENE BESPREKING

Een lid steunt het voorstel.

Hij is van mening dat de arbeidsverhoudingen in deze instellingen niet verschillen van die in andere ondernemingen en dat de sociale verkiezingen die er worden gehouden, de gegrondheid van het voorstel alleen maar bevestigen. Hij verwijst naar een aantal vakbondsresoluties met dezelfde strekking.

Volgens een ander lid dient een onderscheid gemaakt te worden tussen handelsondernemingen en instellingen van het gesubsidieerd onderwijs. In het vrij onderwijs zijn er zeer weinig ondernemingsraden en bovendien is de materie die er behandeld wordt erg verschillend van die in de handelsondernemingen. Als voorbeeld verwijst hij naar de fiscale aangelegenheden. Hij is van oordeel dat het voorstel niet veel zin heeft.

De indiener van het eerste voorstel wijst erop dat zijn voorstel enkel betrekking heeft op de instellingen van het gesubsidieerd onderwijs waarin reeds een ondernemingsraad bestaat.

De voorzitter doet mededeling van de brief die het Instituut der bedrijfsrevisoren hem heeft gezonden in antwoord op zijn vraag om advies.

In die brief herinnert de Raad van het Instituut der bedrijfsrevisoren aan de lange discussies die hieromtrent werden gevoerd en die zijn opgenomen in het Kamer-verslag van de heer Verhaegen (Gedr. St. Kamer, nr. 552 (1982-1983), blz. 12) en in het Senaatsverslag van de heren Nicolas en Février (Gedr. St. Senaat, nr. 175 (1983-1984) - nr. 2, blz. 25). De Raad wijst erop dat hij in deze politieke discussie niet tussenbeide wenst te komen, maar dat hij niettemin drie technische adviezen wil uitbrengen.

INTRODUCTION

La loi du 21 février 1985 relative à la réforme du revisorat d'entreprise exclut les institutions d'enseignement subventionné du champ d'application de la loi.

Les pouvoirs organisateurs ont, maintenant, plus d'autonomie budgétaire; ils peuvent, notamment, engager ou licencier du personnel et gèrent l'ensemble des comptes.

L'auteur insiste sur les différences existant entre les missions des vérificateurs et celles des reviseurs.

Les vérificateurs, en effet, sont des inspecteurs de l'Etat chargés de vérifier uniquement la gestion des fonds de l'Etat. Ils font rapport au Ministre de l'Education nationale et n'ont aucune relation avec le conseil d'entreprise.

Par contre, les travailleurs siégeant dans le conseil d'entreprise de ces institutions ne disposent pas d'informations comparables à celles reçues par ceux siégeant dans les entreprises.

La proposition a pour but de supprimer cette discrimination.

DISCUSSION GENERALE

Un membre appuie la proposition.

Il estime que les relations dans ces institutions ne sont pas différentes de celles des autres entreprises et que les élections sociales qui y sont organisées ne font qu'aller dans le sens de la proposition. Il évoque certaines résolutions syndicales allant dans ce sens.

Un autre membre pense qu'une distinction doit être faite entre les entreprises commerciales et les institutions d'enseignement subventionné. En effet, il existe très peu de conseils d'entreprise dans l'enseignement libre et les matières traitées sont très différentes de celles des entreprises commerciales. Il cite l'exemple des matières fiscales. Il déclare que cette proposition n'a pas beaucoup de sens.

L'auteur de la première proposition rappelle que sa proposition ne vise que les institutions d'enseignement subventionné qui possèdent déjà un conseil d'entreprise.

Le président fait part de la lettre envoyée par l'Institut des reviseurs d'entreprises faisant suite à la demande d'avis qu'il avait formulée.

Après avoir rappelé les longues discussions antérieures consacrées à ce sujet et reprises dans les rapports de M. Verhaegen à la Chambre [doc. 552 (1982-1983), p. 12] et de MM. Nicolas et Février au Sénat [doc. 715 (1983-1984) - n° 2, p. 25], le Conseil de l'Institut des reviseurs d'entreprises précise qu'il n'entend pas intervenir dans cette discussion politique mais qu'il souhaite formuler trois avis techniques.

1. Wegens de gelijkenis in de technieken die voor de certificering worden aangewend, behoort de boekhoudkundige controle van instellingen uit de niet-commerciële sector tot de bevoegdheid van de revisoren.

2. Een doeltreffende controle veronderstelt het bestaan van een boekhoudstelsel en van boekhoudkundige regelen die duidelijk zijn omschreven en die voldoen aan erkende normen.

Op dit ogenblik bestaan er in de wetgeving geen boekhoudkundige regelen voor de onderwijssector die bij het gemeen recht aansluiten; dat kan afbreuk doen aan de deugdelijkheid van de te verschaffen informatie en van de controle daarop.

3. De twee voorstellen worden verschillend gemotiveerd. Het eerste legt de klemtoon op de certificering van de inlichtingen die aan de ondernemingsraad worden verstrekt; het tweede benadrukt de positieve weerslag van de controle op het beheer.

Dit laatste voorstel zou ook de rechtspositie van de bedoelde instellingen moeten wijzigen.

Een lid gaat in op het feit dat het Instituut der bedrijfsrevisoren de nadruk gelegd heeft op het politiek karakter van de uitsluiting van de instellingen van het gesubsidieerd onderwijs uit de toepassingsfeer van de wet en hij verwijst naar de werkzaamheden in het kader van de Centrale Raad voor het bedrijfsleven waarbij de wijziging van het koninklijk besluit van 1973 inzake de aan de ondernemingsraden te verstrekken inlichtingen wordt beoogd.

Volgens een ander lid is de brief overduidelijk : de taak van de revisor bestaat erin na te gaan of het beheer overeenstemt met welomschreven boekhoudkundige normen. Zulke normen bestaan echter niet voor het onderwijs.

Een lid is van oordeel dat de opmerkingen van de vorige spreker ook gelden voor de V.Z.W.'s.

De indiener van het eerste voorstel herinnert eraan dat de revisoren gedurende vele jaren zonder boekhoudkundig plan in de bedrijven hebben gewerkt, waarop een ander lid antwoordt dat het gedurende die jaren om een commissaris en niet om een revisor ging.

Een lid vraagt of de regeringscommissaris niet gemachtigd is om de rekeningen te controleren.

Een ander lid vindt dat niet met twee maten moet worden gemeten en dat van het onderwijs geen bijzonder geval moet worden gemaakt.

Een lid wenst te weten met welke ongemakken de aanwezigheid van een revisor in de instellingen van het gesubsidieerd onderwijs gepaard gaat, terwijl een ander lid op de bijkomende financiële lasten wijst.

De Minister verklaart dat de instellingen van het gesubsidieerd onderwijs van een andere aard zijn dan de ondernemingen. Maar aangezien de revisor tot taak heeft de inlichtingen te certificeren, speelt het commerciële karakter hier geen rol. Ook de ondernemingsraden van de instellingen van het gesubsidieerd onderwijs hebben recht op juiste informatie.

1. Le contrôle de comptes d'institutions du secteur non marchand relève de la compétence des réviseurs compte tenu de la similitude existant dans les techniques utilisées pour déboucher sur la certification.

2. Une révision efficace est liée à l'existence d'un système et de règles comptables clairement définies et correspondant à des normes admises.

Actuellement, la loi ne prévoit pas de règles comptables se rapprochant du droit commun pour les secteurs de l'enseignement, ce qui peut diminuer la pertinence de l'information à fournir et de son contrôle.

3. Les motivations des deux propositions sont différentes. La première proposition suit l'accord sur la certification de l'information des conseils d'entreprise tandis que la seconde insiste sur l'influence positive de la révision de la gestion.

Cette dernière devrait aussi modifier le statut juridique des institutions visées.

Un membre relève le fait que l'Institut des réviseurs d'entreprises souligne le caractère politique de l'exclusion des institutions d'enseignement subventionné du champ d'application de la loi et évoque le travail en cours au sein du Conseil central de l'Economie visant à modifier l'arrêté royal de 1973 sur les informations à donner aux conseils d'entreprise.

Un commissaire estime que la lettre est très claire : la mission du réviseur est de constater si la gestion est conforme aux normes comptables définies. Or il n'existe pas de telles normes dans l'enseignement.

Un membre pense que les propos du précédent intervenant sont aussi valables pour les A.S.B.L.

L'auteur de la première proposition rappelle que les réviseurs ont fonctionné pendant de nombreuses années sans plan comptable dans les entreprises. Un membre souligne que durant ces années il s'agissait d'un commissaire et non d'un réviseur.

Un intervenant demande si le commissaire du gouvernement n'est pas habilité à assurer le contrôle des comptes.

Un autre estime qu'il ne faut pas pratiquer une politique de deux poids, deux mesures et qu'il ne faut pas faire un cas spécial de l'enseignement.

Un commissaire demande qu'on définisse les inconvénients créés dans les institutions d'enseignement subventionnés par la présence d'un réviseur tandis qu'un autre évoque la charge financière supplémentaire.

Le Ministre déclare que les institutions d'enseignement et les entreprises ont un caractère différent. Mais le rôle du réviseur étant de certifier les informations, le caractère commercial n'intervient pas. Les conseils d'entreprise des institutions d'enseignement ont aussi droit à une information correcte.

Officiële en vrije onderwijsinstellingen worden echter niet op dezelfde voet behandeld.

1. Instellingen van het officieel onderwijs zijn niet verplicht een ondernemingsraad op te richten.

2. De inrichtende macht neemt bovendien de financiële lasten die met het bestaan van een ondernemingsraad gepaard gaan, voor haar rekening.

De Minister is van oordeel dat er een ondernemingsraad moet bestaan in alle scholen van alle netten, ook dat van het rijksonderwijs.

De indiener van het eerste wetsvoorstel herinnert eraan dat het rijksonderwijs van de Minister afhangt en dat de instelling door de directeur wordt beheerd.

De Minister wijst erop dat onder de nieuwe bepalingen de directies van de rijksscholen thans de beschikking krijgen over een vast bedrag bestemd voor de hele werking van de instelling.

Wegens deze grotere autonomie dienen er dan ook overal revisoren te zijn.

Een lid wijst op de noodzaak om de bijkomende kosten te berekenen die voor het rijksonderwijs uit deze maatregel zullen voortvloeien.

STEMMINGEN

1. Voorstel van wet strekkende om het bedrijfsrevisoraat in te voeren in de instellingen van het gesubsidieerd onderwijs.

Het enig artikel en bijgevolg het voorstel van wet in zijn geheel worden verworpen met 8 tegen 7 stemmen, bij 1 onthouding.

2. Voorstel van wet houdende wijziging van artikel 1 van de wet van 21 februari 1985 tot hervorming van het bedrijfsrevisoraat.

Het enig artikel en bijgevolg het geheel van het wetsvoorstel worden verworpen met 8 tegen 7 stemmen, bij 1 onthouding.

Dit verslag is goedgekeurd door de 15 aanwezige leden.

De Verslaggever,
G. HOFMAN.

De Voorzitter,
P. HATRY.

Mais les institutions publiques ou libres ne sont pas traitées de la même manière.

1. Les institutions publiques d'enseignement ne sont pas tenues d'installer un conseil d'entreprise.

2. En outre, le pouvoir organisateur supporte les charges financières dues au conseil d'entreprise.

Le Ministre pense qu'un conseil d'entreprise devrait exister dans les écoles de tous les réseaux y compris ceux de l'Etat.

L'auteur de la première proposition rappelle que l'enseignement de l'Etat dépend du Ministre et que c'est la direction qui gère l'établissement.

Le Ministre déclare qu'en raison des nouvelles dispositions, la direction des écoles de l'Etat reçoit maintenant une enveloppe globale destinée à tout le fonctionnement de l'établissement.

Du fait de cette plus grande autonomie, des reviseurs devraient fonctionner partout.

Un membre rappelle la nécessité de chiffrer le coût additionnel pour l'enseignement de l'Etat impliqué par cette mesure.

VOTES

1. Proposition de loi visant à introduire le revisorat d'entreprise dans les institutions d'enseignement subventionné.

L'article unique, et par conséquent la proposition de loi sont rejetés par 8 voix contre 7 et 1 abstention.

2. Proposition de loi modifiant l'article premier de la loi du 21 février 1985 relative à la réforme du revisorat d'entreprise.

L'article unique, et par conséquent la proposition de loi sont rejetés par 8 voix contre 7 et 1 abstention.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité des 15 membres présents.

Le Rapporteur,
G. HOFMAN.

Le Président,
P. HATRY.